

Świat Nowego Testamentu

KONFESYJNI

Spotkanie #1
06.09.2022

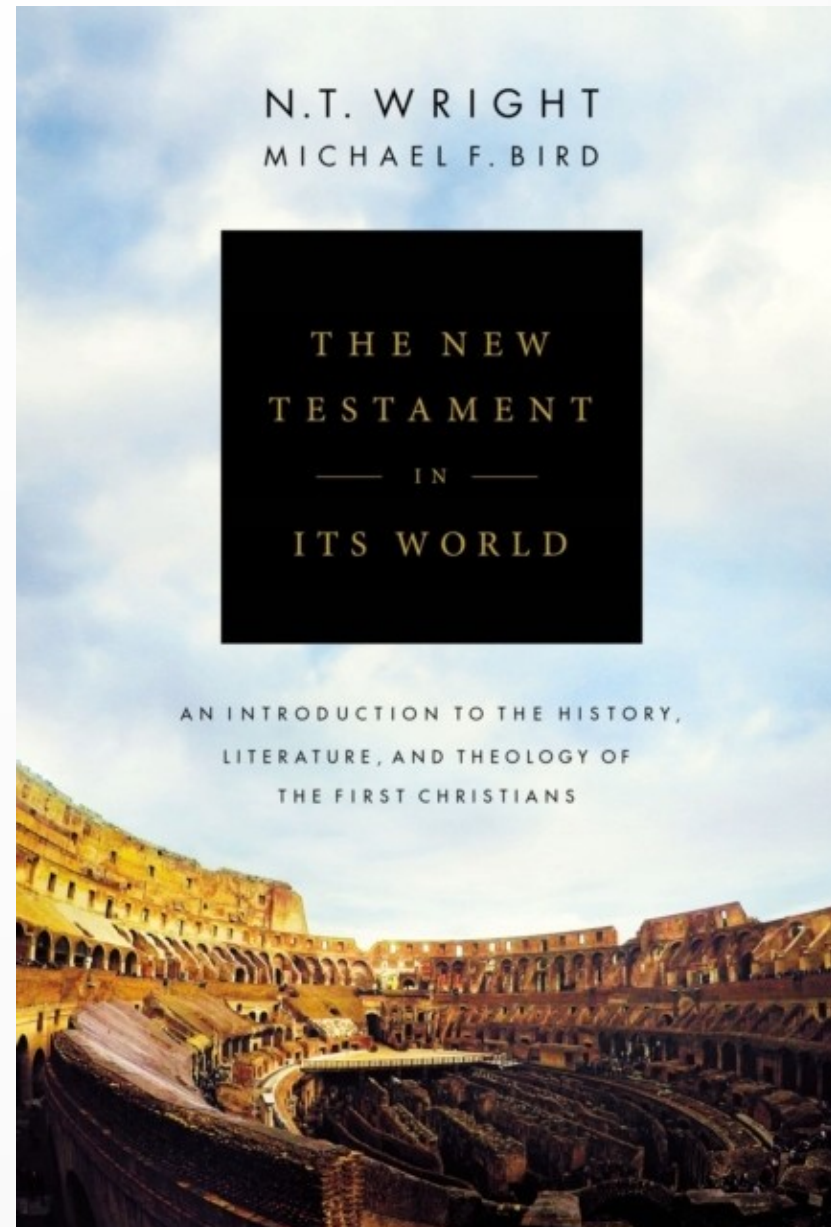
Grzegorz Żarnecki
g.zarnecki@konfesyjni.pl

Główny materiał źródłowy

The New Testament in Its World – książka wydana w 2019 r., w zamyśle autorów stanowiąca wprowadzenie do historii, piśmiennictwa i teologii pierwszych chrześcijan.

Nicholas Thomas Wright – historyk zajmujący się głównie judaizmem czasów drugiej świątyni i wczesnym chrześcijaństwem, były biskup anglikański.

Michael Bird – duchowny anglikański, badacz Nowego Testamentu.

Uwagi od prowadzącego spotkania

- Nie jestem teologiem ani historykiem – staram się streścić kluczowe informacje ze źródeł.
- Slajdy można dowolnie rozpowszechniać, pod warunkiem podania autora.
- Proszę śmiało zgłaszać na maila wszelkie poprawki do slajdów: g.zarnecki@konfesyjni.pl

Zaczynając studium Nowego Testamentu

Nowy Testament jest najlepszą książką, jaka kiedykolwiek powstała lub kiedykolwiek będzie znana na świecie.

*~Charles Dickens, *The Life of Our Lord**

Dlaczego mielibyśmy spędzać czas na czytaniu Nowego Testamentu? Czemu Nowy Testament ma służyć? Jak mamy się zabrać za badanie Nowego Testamentu?

Pomyśl o jakiejś książce (nie Biblii), którą przeczytałeś i która wywarła na Ciebie duży wpływ. Co konkretnie sprawiło, że zrobiła ona na Tobie wrażenie?

- Dla niektórych ludzi Pismo Święte jest czymś w rodzaju poradnika. (Czego naucza Biblia na taki-a-taki temat?) Dla innych stanowi ono rodzaj mapy, która pozwala kroczyć właściwą drogą przez życie. Jednak nie da się zredukować Biblii tylko do jednej z tych ról.
- Nowy Testament zawiera różne gatunki literackie: przypowieści, hymny, przekazy biograficzne itd. Powinna nam dać do myślenia perspektywa, że w tej różnorodności jest Boży zamysł.
- Jaki jest Twój ulubiony fragment biblijny? Co jest w nim wyjątkowego?

- Nowy Testament wpisuje się w szerszą, biblijną narrację:
 - opowieść o niebie i ziemi;
 - opowieść o Bogu i świecie;
 - opowieść o stworzeniu i przymierzu: zepsutym stworzeniu i złamanym przymierzu, a potem ożywionym stworzeniu i odnowionym przymierzu.
- Nowy Testament zawiera w sobie zaproszenie: to powinna być również opowieść **o nas**, opowieść, która nadaje sens **naszemu** życiu i tchnie nadzieję w nasz świat.

- Nowy Testament zawiera w sobie przekazy historyczne, ponieważ Jezus i apostołowie naprawdę żyli i działali.
- Zawiera poezję, która najlepiej pozwala oddać pewne głębokie prawdy.
- Zawiera przekazy biograficzne, bo dla Bożych celów zawsze kluczowy był człowiek stworzony na Boże podobieństwo.
- Zawiera fragmenty, które mogą być traktowane jak poradniki.
- To wszystko należy odczytywać pamiętając o szerszej narracji.

- Mamy miłować Boga całym sercem, całym **umysłem** i całą mocą [Mk 12,33].
- Pobożność i zapał są ważne, ale potrzebują ukierunkowania. Dlatego wczesny Kościół traktował **nauczanie** jako jedno z najważniejszych zadań [1 Kor 12,28].
- Inaczej niż większość antycznych religii, Żydzi i chrześcijanie dużą wagę przywiązywali do badania pism.
- Chrześcijanie bardzo wcześnie zaczęli wykorzystywać kodeksy zamiast zwojów do kopiowania pism.

Papirus 45 (Chester Beatty I) – kodeks z III w. zawierający fragmenty czterech ewangelii i Dziejów Apostolskich.

Zwój Jozuego – pergaminowy zwój z X w. zawierający grecki tekst Księgi Jozuego.

- Szczególnym aspektem pism Nowego Testamentu jest zachęta do uwielbienia Boga i modlitwy.
- Uwielbienie jest zakorzenione w kulcie starożytnego Izraela, zwłaszcza w psalmach. Paweł opisuje rolę Izraela w planach Boga (Rz 9-11) w sposób przypominający psalm, z lamentacją na początku, wstawiennictwem w środku i oddaniem Bogu chwały na końcu.
- Nowy Testament zaprasza czytelników do uwielbienia Stwórcy za odnowienie przymierza i uzdrowienie stworzenia przez Jezusa Chrystusa.

- *[P]ozbyliście się starego człowieka wraz z jego uczynkami, a przyoblekliście nowego, który jest odnawiany na obraz swojego Stwórcy, aby Go poznać [Kol 3,10]*
- W Pierwszym Liście Piotra jesteśmy nazwani *królewskim kapłaństwem* [1 P 2,9] – jest to podsumowanie naszego powołania jako istot ludzkich.
- Przez nasze pośrednictwo stworzenie wielbi Stwórcę – oto aspekt kapłański.
- Przez nasze pośrednictwo Stwórcę naprawia stworzenie – oto aspekt królewski.

- Nowy Testament zachęca nas i kieruje nie tylko ku oddawaniu Bogu chwały, ale również ku misji czynnej w miłości.
- Uwielbienie i misja idą ze sobą w parze. Studiowanie Nowego Testamentu umacnia nas w jednym i drugim.
- Przez Jezusa Bóg pojednał ze sobą świat [1 Kol 1,20] i rozpoczął nowe stworzenie. Jesteśmy wezwani do wdzięczności, aby nie być biernymi widzami i przez Ducha Świętego stać się częścią Bożego planu.

Czym jest Nowy Testament?

- Odpowiedź podręcznikowa:
 - 27 ksiąg, zawierających różne gatunki literackie, napisanych i redagowanych przez różnych autorów w drugiej połowie pierwszego wieku.
- Jednak znać fakty o Nowym Testamencie to nie to samo co wiedzieć *czym* jest Nowy Testament.
- Odpowiedzi na to pytanie mogą być bardzo różne: religijną książką, teologiczną książką, mitem, Bożym objawieniem.

- Nowy Testament jest jednocześnie:
 - przekazem historycznym – odnosi się do ludzi i wydarzeń, które miały się wydarzyć naprawdę;
 - dziełem literackim (zbiorem dzieł literackich) – wykorzystuje wiele stylów i gatunków literackich, które mają odpowiedniki w antycznym świecie;
 - przekazem teologicznym – zakłada, że istnieje Stwórca, Bóg Izraela, który zadziałał w Jezusie.
- Te trzy perspektywy dają optymalny punkt wyjścia do poznawania Nowego Testamentu, choć można się też doszukiwać innych aspektów np. filozoficznego, politycznego.

Zasadnicze pytania w badaniach Nowego Testamentu:

- Jak rozpoczęło się chrześcijaństwo i dlaczego przybrało taką, a nie inną postać?
- Dlaczego pierwsi chrześcijanie pisali w taki, a nie inny sposób? Co może nam to powiedzieć o ich poglądach?
- W co wierzyli pierwsi chrześcijanie? Jak możemy usystematyzować ich wierzenia?

- Co tracimy, gdy zapominamy, że Nowy Testament jest przekazem historycznym?
- Co tracimy, gdy zapominamy, że Nowy Testament jest zbiorem dzieł literackich?
- Co tracimy, gdy zapominamy, że Nowy Testament jest przekazem teologicznym?